

[Heilesen.]

steren mente, det var forsvarligt at blive ved med at køre frem med den ordning, vi har i Hjørring amt, og i det hele taget med hensyn til uddannelsen af lærere.

Jeg vil også gerne spørge, om ministeren vil bestride rigtigheden af de tal, jeg fremførte her. Hvis det er tilfældet, vil jeg gerne have dem imødegået.

En ting må jeg fastslå: vi lever i Hjørring amt under tilstande, som man ikke ville byde nogen anden landsdel i Danmark; selv ikke i Grønland ville man tillade, at der vedvarende var en lignende lærermangel. Jeg anser det nærmest for at være en katastrofe for os deroppe i Vendsyssel, at vi må leve under de forhold, der hersker på dette område.

Undervisningsministeren (Bomholt): Når det ærede medlem vil sidestille beboerne i Hjørring amt med grønlænderne, tror jeg nok, at det ærede medlem er på vej ud i demagogi. Der er vanskeligheder begge steder, men lærermanglen i Hjørring amt er et træk i det almindelige danske billede, og her kommer mit argument frem. Lærermanglen skulle efter de beregninger, der er opstillet, været afhjulpet i løbet af meget få år; det vil sige, at hvis vi nu i dag skulle starte et seminarium i Hjørring, ville det første hold rykke ud af seminariet på et tidspunkt, da lærermanglen landsmæssigt er afhjulpet. Det er således i hvert fald ikke nogen vej frem at pege på seminariebygning. Jeg benægter ikke alvoren i situationen, men det ærede medlem burde heller ikke overfor mig benægte ministeriets og mine alvorlige bestræbelser for at afhjælpe lærermanglen. Alene den kendsgerning, at i løbet af et par år vil antallet af lærerdimitterende være steget fra 1 050 til 1 500, altså med 50 pct., synes jeg er et plus, som bør tages med.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Carsten Raft* til ministeren for handel, industri og søfart:

„Vil handelsministeren meddele tinget, hvilke undersøgelser der er foretaget i spørgsmålet om anbringelse af pensionskassers midler?“

Carsten Raft: Et af de tristeste træk i den økonomiske udvikling nutildags er selv-pensionisternes skæbne. Ligesom andre, der har ment, at de har sørget ordentligt for deres fremtid, ser de, efterhånden som udviklingen skrider frem, at alle deres bestræbelser er spildt.

Der er gjort forskellige ting fra forskellige sider for at hjælpe på dette forhold. Jeg vil gerne omtale et ganske specielt område, der før har været drøftet, men som formentlig nu har nærmet sig en sådan modenhed, at det i nogen grad må kunne løses. Det drejer sig om anbringelsen af midlerne fra de pensionskasser, som der er tilsyn med ifølge loven af 1935. Da loven blev givet, og da den blev revideret i 1950, var der i og for sig ingen, der havde sans for dette spørgsmål. Jeg tror ikke engang, det blev omtalt. Efterhånden har det udviklet sig sådan, at misforholdet mellem de anbringelsesmåder, der mest kunne være tale om, nemlig obligationer og aktier, er blevet meget større.

Da den daværende handelsminister, Rytter, i 1952 i landstinget fremsatte et lovforslag, der kunne bøde noget på dette, havde man undersøgt forholdene for perioden 1910—46. I denne periode ville en anbringelse i aktier teoretisk have givet et udbytte, der var 23 pct. højere end den sædvanlige anbringelse i kreditforeningsobligationer. Tallet stammer fra forsikringskongressen i 1950. En senere beregning viser imidlertid, at for 1932—54, altså et betydeligt mindre åremål, er der sket en sådan stigning, at udbyttet af en anbringelse i aktier ligger 63 pct. højere end en anbringelse i obligationer. Derfor er det ganske klart, at spørgsmålet melder sig og modnes til afgørelse. Andre lande har indført friere regler for midlernes anbringelse. I USA kan man vel næsten sige at en væsentlig del af finansieringen af det egentlig aktive erhvervsliv efterhånden skyldes pensionsfonds og lignende midler.

Sagen er her i landet særlig blevet ført frem af skibsreder Knud Lauritzen, men senere har sjællandske kommuner rejst spørgsmålet om at få lov at anbringe deres meget betydelige fonds på en friere måde, end de kan gøre det i dag. Sagen diskuteres meget. Det er mig bekendt, at den behandles i et såre sagkyndigt udvalg. Fra min side foreligger der hverken nogen kritik eller